

敦煌古藏文历史文书

(三)

八一

《敦煌古藏文历史文书》

(三)

1. 语词释义, (斜线上方为页数, 下方为行数)

(1) རིང་ཁང་། རྒྱུ་ཁང་། 猴灵享堂: 灵堂。 (6 / 3)

(2) རིང་མཁུང། རྒྱུ་མཁུང་ཁ་བྱེད་ཏི་པལྒག་པ།
秘丧不报, 是当时政治上的需要。 (6 / 3)

(3) རྒྱུ་(དཔེན)། ལ་ཡི་རྒྱུ་མཆོད་ཁ་པོའི་བྱ་དང་མང་པོའི་བྱ།

孙子, 子姪。 (6 / 3)

(4) མདང་པ་ཏར་པ་(མདང་པ་ཏར་པ)། མདང་བྱ་པ་ནི་འདས་མཆོད་དེ་
གནའ་ལྔ་ལས་ཞིག་ཡིན་ཞིང་འབྲུམ་ཁམས་ནས་བྱེད་ཆེ་འབྲུང་ཁ་
བྱེད་ཆེང་ལའི་མདང་གཏོང་སར་སྤྲེལ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་བྱེད་ཆེ་ལོ་བྱེད་...
འགའ་རྩེན་ཡང་སྤྲེལ། རིས་བྱང་ཆེ་པ་ལ་མདང་ཆེ་པ་ཞིས་
ཡལ་འགའ་ཞིག་གི་ཡལ་སྤྲེལ་ལ་ཡང་བྱེད། མདངས་ཀྱི་མཆོད་
པ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིད་ཆུལ་མི་གིས་བྱང་། རྒྱུ་མཁུང་ཆེ་ག་...
འགའ་རྩེན་མདང་པ་སྤྲེལ་བྱ་པ་ཞིག་འདྲུག་པ་དེ་ལ། མར་མི་
དང་། ཁྲག་དང་གཏོར་མ་རྩམས་རྩམ་བྱེད་འབྲུལ་པར་འདྲུག་
པས། ལལ་ཆེར་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་རྩམ། 《དེ་བུར་...
དཀར་པོ》 27

祭祀的一种仪式。见于《阿底夏大师传》。在本书中，多处
被误书为 མདད། 今改正为 མདང་། (6/6)

- (5) གནག་ཁེངས་པ་ལྟར། (1) ས་ཁུལ་ཆེན་པོ་ལྟར།

征牛腿税。

གནག། 指一切牛类。ཁེངས། 指四分之一，即
一条牛腿。全牛的四分之一，四取其一，这里指牧业的税
收。(7/4)

- (6) ཞིང་གི་ཕྱིང་རིལ། ཕྱིང་རིལ་ནི་ཡར་ཁྲུམ་པ་རྩམས་ཆར་ཁྲུམ་པ་སྟེ།
པ་སྟེ། ཐོགས་མ་ཁྲུམ་པ་འཁུམ་ཁུམ་པ་ལྟར་ལ། མ་མདའི་
ཡལ་སྐད་ལ་ཕྱི་ཁུལ་རིལ་དང་ཐོག་ཁུལ་རིལ། ཉ་ཁུལ་རིལ།
འལ་ཁུལ་རིལ། རྩ་ཁུལ་རིལ་སོགས་ཀྱི་སྟེན་ཡོད། ཞིང་
གི་ཕྱིང་རིལ་ནི་ཞིང་གི་ཐོགས་མའམ་ཞིང་ཁུལ།

农田赋税。(7/5)

- (7) དབྱར་དང་ (ཐུར)། འབྲེལ་བ་བྱས་པ།

进行，从事。(7/6)

- (8) མང་ན། 1 རྫོང་དཔོན། 《དེང་ཐེད་དཀར་པོ་》38

2 རྫོང་གཅིག་གི་ས་ཆ།

岸奔。吐蕃官制中一官名，似为财务官，译作“度支官”。此
名又见于《唐蕃舅甥会盟碑》之南侧，第十六列藏文，

མང་ན་པོན་ཁང་སེང་ཆོག་གི་སྐུ་འཁུལ་སྟེན་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱིང་རིལ་མ་

(岸奔植苏户属劫罗未论矩立藏名摩)。再见于《新疆出土
文物》第70页吐蕃木牍。(7/6)

(9) བྱང་མི། དགྲ་གཤེན་པར་ཡོང་མཁན།

仇敌。(7/7)

(10) ག་གཉེར་དུ། དགྲ་གཤེན་པ།

复仇。(7/7)

(11) གློད་གཡང་། གློད་ནི་རབ་པ་རུ་ཚན་དམག་གི་ལས་བྱེད་པའི་མིང་།

《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་》 43

གཡང་པས་ཤིང་ཞེས་པ་རབ་པ་ལས་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཡིན།

《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་》44

“桂”、“庸”。吐蕃时期社会等级划分为“桂”，即武士阶级，参加军旅之战斗人员。“庸”为奴隶，随军的后勤人员，专门从事生产的奴隶，此说见《贤者喜宴》。(8/3)

(12) མཁོ་གམ། གྲ་སྒྲུ།

准备。(8/4)

(13) རྩེ་མགོ། 1. མཇུག་པ་ལྟོས་པ་ལ།

2. རྩེ་པ་ལྟོས་པ་ལ།

—— 结尾

—— 检查，验收。(8/-4)

(14) རྒྱུ་ལྡན་པ། རྒྱུ་ལྡན་པ།

法律条文。这是关于法律条款的最早记载。(8/6)

(15) ག་ལེངས། གང་གི་གནག་ལེངས་ཞེས་པ་དང་དོན་འདྲ།

牛腿税。(9/3)

(16) རྣལ་ཐངས་འགྲིས། དམག་གྲུབ།

交战。(10/5)

(17) རྟགས་ལ། ཐངས་སེས་ཟད་ལ།

计穹。(10/6)

(18) འགོར་ད། ཡན་རིང་ཐྱགས་ལ།

耽延。迟滞。耽搁。今作 འགོར། (11/5)

(19) ཐོང་བྱ། འབྲས་གྱི་ན་ཆ། 《དོར་ཐེར་དཀར་པོ་》

颈部痛疽，疾病名称。(13/3)

(20) དབྱ་འཁྱེར། དམག་སྒར།

堡垒。吐蕃时期建于边防的料敌楼。今诺羌县米兰故城所发
掘的吐蕃古代军事堡垒，即是当年的建筑。(14/1)

(21) གཏེན་འཁྱེར་ལ། འཁྱེར་སྒར་ཐོད་པའི་གན་གྱི་ཐལ་ལ། 《དོར་ཐེར་
དཀར་པོ་》40。

材质。(14/3)

(22) འཁྱེར་ལ། 1. འཁྱེར་སྒར་ལ་འཁྱེར་ལ།

患病。

2. འཁྱེར་སྒར་ལ།

惊慌。畏惧(15/5)

(23) འབྲས་མཁོས། འབྲས་པའི་ས་ཐལ་གྱི་ཐལ་དང་ཐིམས་གྱི་ལས་དོན།

牧区料集。为军事上的需要征集牲畜及畜产品。(16/4)

(24) ལ་པས། 1. ལྷན་ལྷན་མིའི་པའི་ལས་མི་འཕར་ས།

特殊情况下增调的劳役。

2. 青壮军丁，壮丁。(16/5)

(25) ཀང་རྟོན་(ཀང་འདྲན)། ཐལ་གྱི་ཆད་གཞི་ཞིག། མི་ཆད་གཞིས་ལ་

ཀང་གཅིག། ཀང་གཉིས་ལ་རྟོན་གཅིག། རྟོན་འཇུ་གཉིས་ལ་རྟོ
 མགོ་གཅིག། རྟོ་མགོ་གཉིས་ལ་འཇུ་སྐྱར་གཅིག། འཇུ་སྐྱར་འཇུ་
 ལ་སྐྱར་སྐྱར་གཅིག། རྟོ་སྐྱར་འཇུ་ལ་ཁྲི་སྐྱར་གཅིག། རྟོས་ཡོན
 ཀུལ་རའས་སྐྱའས་ཀྱི་ཀང་འདྲོན་ཅི་ལྟ་གས་དང་འདྲ།

征调，后转化为差役的一种。此制一直延展至元代。元代以
 前，每户平均以四人计。自元代起每户以六人计。（17/2）

- (26) ལྷང་ཡོད། 1. གླག་ནད། 牲畜瘟疫。
 2. མི་ལ་ནད་ཡམས་བྱང་བ། 传染病。
 3. ལལ་དྲ་ནད་འཁྲུག་བྱང་བ། 内证。（17/7）

- (27) འཇུ་ལ་(འཇུ་ལ།)། གསང་བ་འཇུ་ལ་བ། 颁布。发丧。与
 མཁུང 秘丧不报为对文。（19/7）

- (28) བྱང་བ། 1. ས་མཆཆས་ཀྱི་དཔོན་པོ།
 边防守捉官员。又作 བྱས་བ།
 2. ས་སྐྱོང་དཔོན་པོ།

驻守总管。有指挥军队。提调财政参与政权的权力。
 仲巴。（22/2）

- (29) འབྲུག་སྐྱུ་ལ། དགའ་སྐྱུ་གྱི་སྐྱུ་ལ་ཆང་།
 喜宴酒浆。吐蕃时期已有余粮发酵酿造酒浆。说明当时经济
 文化发达水平。（22/3）

- (30) མཆོད་གཤམ་འཆལ། ཁྲིམས་སུ་གཤོལ་གཤམ་ནས་ཁྱུ་གཤམ་
 བྱས་བ།

对质。当面申诉。（23/3）

(31) ལྷང་འབྱུང། ཤེར་འབྱུང།

集中死畜。(23 / 4)

(32) དམེར་བྱང་། སྤུན་མཆེད་ལན་ཆུན་གཤམ་རྟེན་འབྲུགས་པ། ཨ་མདོའ་

ཡུལ་སྐད་ལ་དམེ་པོ་དང་དམེ་མ་བེ་འགྲང་སྤུལ་ཡང།

阉墙。同种姓的人互相残杀。(24 / 1)

(33) སྤྲུམ་བྱ་པ། མངོན་ཆང་གིས་རྟག་ཞིང་བྱེད་མཁན།

谍者。侦察人员。(24 / 5)

(34) བྱ་དལ་(བྱ་དལ་པ།)། བྱུར་འཐེན་བྱས་པ།

推迟。延缓。(24 / 7)

(35) སྤག་པོ་དང་པོ་འཛུང་པ། རོ་སྤག་ཐེངས་དང་པོ་ཕྱིང་འཇགས་བྱས་

པ།

初平叛乱。(25 / 7)

(36) ཤོ་ཆེགས་(ཤོ་ཆེགས།)། ཤོ་ཁལ། དྲང་སང་སྤོ་ཁལ་བེར་པ།

关卡税。(29 / 3)

(37) ཁ་གན(ཏན།)། སྤག་སྐད། འཛན་པ།

可汗。古匈奴语，王者，君长之意。(30 / 5)

(38) སྤ་འཛུངས། སྤ་སྤག་པ་འཇགས་བྱུང་གཏོང་བྱས་པ།

叛离。背离，不忠。离心离德。心怀贰志。相反的词是：

སྤ་འཛུང། 忠诚。以身体某一部分加上形容词构成一抽

象名词。是藏语词法中一表现形式。如：ཤོ་ཆེ་པ། 贪

婪，ཀྱའ་ཡང་པ། 勤快，སྤ་བྱང་། 急躁。

(31 / 2)

(39) ཞལ་ཅེ་དབྱངས་(ཞལ་ཅེ་དབྱངས་)། ཞལ་ལྷོ་པཅད། བྱིས་ས་ཐག་
པཅད་པ།

宣判。根据法律条文进行宣判。判罪。有公布罪状的含义。

(3 1 / 4)

(40) བཤམ་ལྷོད། དམག་གྲག་པ།
作战。会战。(3 1 / 7)

(41) བྱ་སྒྲི(བྱ་དགའ་)། བྱས་རྗེས་འཛོམས་མཁན་ལ་གཞིངས་པ་སྤྲོད་དེས་
པོ་སྤྲོད་པ།

赏赐。封赐。(3 3 / 7)

(42) དབྱིད་ལྷུང་མ་(དབྱིད་ལྷུང་མ་)། དབྱིད་ཀྱི་ཁོ་ལ་ལྷོད་པ།

春季。闰月。(3 5 / 3)

(43) སྒྲིང་གྱི་ལྷུང་ལྷུང་(སྒྲིང་)ཆེན་པོ་པོ་པོ།

སྒྲིང་ལས་པོ་ཆེས་པོ་ལྷུང་ལྷུང་བྱིས་པོ་ལྷོད་པོ་ལྷུང་པོ།

颁布木牒诏令。(3 6 / 5)

(44) ལས་སྤྲོད་པ་(ལས་སྤྲོད་པ་)། ལས་སྤྲོད་པ་

等等。

ལྷོད་པོ་ 是吐蕃文献中的标志之一。如：ལྷོད་པོ་——ལྷོད་པོ་

ལྷོད་པོ་——ལྷོད་པོ་。(3 8 / 4)

(45) ལྷོད་པོ་ 1. ལྷོད་པོ་ 薨逝。对赞普、赞蒙逝世的敬称。

2. ལྷོད་པོ་ 错误。

3. ལྷོད་པོ་ལྷོད་པོ་ 过失。罪过。

- (46) ཁབ་སྟེ། རྩ་བུ་ནང་གི་མཁའ་མྱོ་འཕ་ལས་དོན།

宫廷事务 内政。(40/6)

- (47) ॥ ॐ । श्री गुरु नारायणाय नमः । श्री गुरुभ्यो नमः ।

木牍、简册。吐蕃时期公文书写在木片之上，形成一种特殊的文献。现在从新疆出土的吐蕃木牍都是属于这一种文献。

(40 / 6)

- (48) འགྲོན་པ། བྱིས་པ་ལྟོང་བྱས་པ།

获罪遣。吐蕃王朝对贵族、勋戚的处分常用此术语。往往采取抄没家产、杀戮魁渠、流放人口、甚至灭绝其家族等一系列手段。(40/7)

- (49) ལ་ཏུ (ལ་ཏུ) | སྒྲིག་སྒྲིག | བཅན་མོ། བཅན་པའི་བཅན་མོ།

可敦。古代北方民族鲜卑、柔然、突厥、回纥乃至蒙古等对可汗妻的尊称。吐蕃一度沿用。见《全唐文》玄宗致赞普敕书。(42/5)

- (20) གཤེགས་པའི་ཨོ་ཐུང་འགྲེལ། མེངས་པའི་ཁྱི་པའི་དངོས་ཆས་ཀྱི་ཁྱིགས་
ཐུས་པ།

准备蒞临之物事。这里指准备一种驾临盛典所需用的物事。

在近代语词中已泛指一般家具、器皿。

(43 / 7)

- (51) གཉེ་པ། གཉེན་དཔང། ཐུག་པ་འཕྲིན་མཁུ།

连亲，撮合。这里指宫廷派出的求婚使者。（44/1）

(62)

ཐུགས། ས་གནས་གཞན་དྲ་གྲང་ཕྱད་པ་ཏང་བ།

流放。充军。(59 / 1)

(63) ཐུགས། ཐུགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམས་པ།

集中。(59 / 5)

(64) འཁྲུང་གྲྲང་ལ་ཆགས། ཁྲིམས་ལ་སྐྱུག་པ།

犯法。牵连到案件中。(60 / 3)

(65)

སྒྲུབ་གོང་ཅིས (སྒྲུབ་གོང་པ་ཅིས)། ཆད་ལྷག་གི་ཅིས་བྱས་པ།

计算盈亏。(62 / 7)

(66)

སྒྲུབ་སྒྲུབ་བྱེམས། ཅིག་གིས་མཐོང་སར་པལ་གྱི་ནས་ཉ་ཏུ་བཅུག་པ།

过目。(67 / 2)

(67) ཆད་ཀྱི་(ཆས་ཀྱི)། གྲྲང་པོས།

财物、资财。(68 / 6)

(68)

ཆད་ཀྱི་(ཆས་ཀྱི)པ་ཅད། གྲྲང་པོས་གཞི་བཟུང་བཞིས་པ་ཏང་བ།

没收财产。(68 / 6)

(69) ལྷ་ནག་པོ།

乌蚕。(71 / 3)

(70)

གྲྲང་ཐགས་(གྲྲང་ཏུ་ཐགས)། ཁྲིམས་ལ་ཐ་བཞག་པ།

另外分开。(75 / 1)

(71) ཁལ་ཤུད་རྒྱུ་ལ་བྱ་བ་ (ཁལ་ཤུད་རྒྱུ་ལ་བྱ་བ་) | ཁལ་ཆད་པ་རྒྱུ་ལ་བྱ་བ་
དཔྱད་པ་ལ་བྱ་བ་

减免差役。(75/2)

(72) རམ་འདུལ་ | དགྲ་པོ་རྒྱུ་ལ་བྱ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ལྟར་ | མ་མཁན་དང་ཁམས་
ཁལ་པོ་ལྟར་བྱེད་པ་

追兵。(77/4)

(73) རྒྱུ་ལ་བྱ་བ་ (རྒྱུ་ལ་བྱ་བ་) | བཞེད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་

奖励。(78/4)

(74) རྒྱུ་ལ་བྱ་བ་ (རྒྱུ་ལ་བྱ་བ་) | མ་མཁན་མཆོག་ལ་བྱ་བ་

斥候。(78/7)

(75) རྒྱུ་ལ་བྱ་བ་ (རྒྱུ་ལ་བྱ་བ་) | རྒྱུ་ལ་བྱ་བ་

记录, 草稿。(79/3)

(76) རྒྱུ་ལ་བྱ་བ་ | རྒྱུ་ལ་བྱ་བ་

凶手。(79/4)

(77) རྒྱུ་ལ་བྱ་བ་ (རྒྱུ་ལ་བྱ་བ་) | རྒྱུ་ལ་བྱ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ལྟར་

འབྱེད་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ | མ་མཁན་མཆོག་ལ་བྱ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་

ལྟར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་

དྲ་ཡང་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་

དུ་བྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་

དུ་བྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་

འཛམ་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་གསེར་ཡིག་ཆེན་པོ། ནང་སྒྲོན་ཐ་ཆང་
 དང་འཁྱེད་སྒྲོན་འབྲིང་ལ་གསེར་ཡིག་ཆེན་པོ། འཁྱེད་སྒྲོན་ཐ་ཆང་
 ཆང་ལ་ཐུ་མེན་གྱི་ཡིག་གཞན་པ། གཞན་ཡང་ཆོས་གྲུའི་སྒྲོལ་དཔོན་
 སྒྲུའི་སྒྲུག་མཁུན། སྒྲོལ་སྒྲུལ་གྱི་དབང་སྒྲོན་རྣམས་ལ་དབུལ་གྱི་ཡི
 ག་ཆེན་པོ་བྱེད། སྒྲོལ་ཆོ་འཕེ་པོ་པོ་གཟུགས་མལ་བཅེགས་ཁྲོ་
 ཐང་ཐང་གི་ས་མཁུན། མཐའི་ས་ཁྲ་སྒྲུང་པ་དང་སྒྲུ་མཁུན་གྱི་ཅི
 ཐང་སྒྲུག་ལ་དབུལ་ཡིག་ཆེན་པོ། ཡང་འབྲས་རྩ་སྒྲུག་སྒྲུག་
 ལ་འཁུར་པོ་ཡིག། སྒྲོལ་དཔོན་རྩ་དཔོན་སྒྲུག་ལ་བཟངས་ཡིག་
 གཞན་པ་དྲ་དབང་པ་ལ་ལྷགས་ཡིག། ཡང་ཐ་ཤིང་སྒྲུ་ཆང་རྩ་སྒྱི་
 ཡིག་ནི་འབྲས་པལ་པ་རྣམས་ལ་གནང་སྟེ། 《མཁས་པའི་……
 དགའ་སྒྲོན་》48

告身。据《贤者喜宴》载，“告身共六种，各分大小，为十二级，最上为王、金，次为银、颇罗弥，又次为铜铁。大银字告身授与经院法师，御前咒师，上下权论等。”《新唐书·吐蕃传》：“其官之章饰，最上瑟瑟，金次之，金涂银又次之，银又次之，最下至铜止，差大小缀臂前以辨

贵贱。 (8 5 / 3)

(78) དམ། ཐལ།

贡赋。 (8 8 / 4)

(79) ཀེ་ཤི། ཀེང་ཤི།

京师，指长安。 (8 9 / 4)

(80) སྤྲ་ཐུག། སྤྲ་གནས་ཐུར་བ།

提升。 (9 0 / 3)

(81) ཀེ་ཀེ་རྩེ་ཡི་གེ། རྩ་རྩགས་ཀྱི་རྩ་བ་ལ་འཁྱུང་བའི་ཡི་གེ། འདི་
པོད་ཀྱི་དག་ཡིག་འགའ་ཞིག་ནང་། རྩ་རྩགས་
ཀྱི་རྩ་བ་ཁ་དྲག་དཀར་པོ་དང་། མེར་པ།
ཐུང་ཁ་འཕུང་སྤོང་ཆལ་མི་འདྲ་བ་འདྲག་

宝石告身。 (9 0 / 4)

(82) བཙ་ཐུར་(བཙ་ཏྲུ།)། སྤྲ་བའམ་སྤྲ་མཐུང་བའམ་བའ་དང་ཆད་ལས་
གཙོད་པའི་མང་།

呵斥。处罚。严惩。 (9 1 / 7)

(83) ཤེས་(ཞེས)། ཆེན་ཐུང་། ཉུ་ལུ་ལུ་ཆེན་ཆེས་སྤྲང་བཟང་པོས་
འཕུངས་པའི་《དག་ཡིག་ཟ་མ་རྟོག》གི་ནང་གསལ།

见于夏鲁译师曲迥桑布《正字法宝笈》。(9 3 / 1)

(84) ཇ་དགམ་ཁྱི་དགམ། ཇ་སེ་ཁྱི་སེ་ཟེར་པ་ནི་པོན་གྱི་ཚས་སྐད་དྲ་ཇ་ལ་

ལྷང་རྟེ་སེ་པ་དང་གྲེ་འག་རྟེ་སེ་པ་ཞེས་པའི་དོན།

苯教常用术语，意为“刀下死，水中亡”，咒词也。(93/7)

(85) བྱན་ཆེན་པ། རྟས་པ་ཆེན་པ།

本领高强，技艺高超。(94/2)

(86) བཅན་འདུན་པ་དང་། བཅན་སྤྱོད་གྱིས་འགྲན་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ཅུག་པ།

较量比试。(94/3)

(87) དག་རྩ་གལ། དག་རྩ་འཛིན།

“为敌”之意。(94/4)

(88) བལ་པ་འདུག་པ། གཅིག་ལ་གཅིག་ཟླ་ཐག་ཕྱི་ཐག་བྱས་པ།

用绳子一个挨一个相结连。(95/8)

(89) དབའ་འབྲེང་། མྱུག་

头盔。(95/5)

(90) དབའ་སྐལ། དབའ་སྐལ་སྦྱོར། སྦྱོག་སྦྱོར། ཁམ།

铠甲。(95/6)

(91) ལྷ་མ་གྲང་གལ། དག་ལྷ་འཛིན་པ། རང་ལ་དག་བྱང་ན་སྦྱང་སྦྱོར་བྱེད་

མཁན་གྱི་ལྷ། དག་ལྷ་སྦྱང་བྱང་པ་གཡས་ནས་སྦྱང་

ཟེར་པ་པོན་པའི་ཚས་ལུགས་གྱི་པལ་དྲ་སྦྱོར།

护身御敌之神名。(96 / 3)

- (92) ཏཱ་མཁུ་ལ། 1. དགྲིལ། 中间。
 2. མཆན་ཁྲང་། 腋下。
 3. ལྷོ་བ། 肚子。
 4. ལམ་ཕྱག། 怀兜。
 5. སྤང་ཁ། 腿上。(96 / 3)

(93) འགྲུལ་མ། སྒྲིལ།

箱子，篋。(96 / 5)

- (94) ཏྲུང་མ་ལ། ཁྲིམ་ནང་གི་དངོས་པོ་དང་ནོར་ཕྱགས་ཕམས་ཅད་
 ཕྱགས་ཏེ་ཁྲིར་བ།

家中财物悉数洗劫而去。(97 / 8)

- (95) ལྷོན་བ་ཁྲིར་ཏེ་(ལྷོན་བ་ཁྲིར་ཏེ)། ཁྲིག་པའི་ནང་དྲ་ཕྱ་ག་བཅས་
 ཁྲུ་ཡང་བ་ཁྲིར།

带着身孕。(98 / 1)

- (96) གདོང་བཟླས་བ། གདོང་ཐུག་བ།

答理，赏脸。(98 / 6)

- (97) དབེས། ཡར་བ།
 水沟。(99 / 4)

- (98) འགྲུགས་ཆད་ལྷོས་བག། ཁྲུགས་ཆད་ལྷོས་དོལ། ཟས་ཆད་ལྷོས་
 དོལ།

食粮断尽，鞋底洞穿。(100 / 2)

- (99) ཁྲ་ལྷོ། བ་ཕྱག་གལ་བར་ཁྲིར་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་སྤལ་ཉ་བ།
 背婆。(100 / 8)

(100)

ལུས་ལ་ནི་བཞགས། ལུས་པོའི་ཚྭ་ལ་བྲིག་བརྟམ།

于身上划线。(101/4)

(101) འཛག ལག་ལྷག་གིས་བརྟམ།

敲打。(101/5)

(102) འབྲིག་པོམ (འབྲིས་པོམ)། མི་བཞགས་ལ་མ་བཞགས་བརྟམ་གསང་
བ་བྱས་བ།

保密。(101/5)

(103) མནའ་བཟང་མཐོང་བཟང་། དེང་སང་མནའ་བཟང་མཐོང་བཟང་
ཟེར་བ་དང་གོ་དོན་གཅིག

赌咒发誓。(101/6)

(104) ལྷ་(ལྷ་ཚང)། བྱིས་ཚང་།

人家，烟火入户。(101/7)

(105) མགུར་ད། རི་མགུར། རི་མགུལ། རི་ལྗེངས།

山腰。(102/1)

(106) སྐུ་མཆལ་གཉིར། བྲག་ལན་ཐངས་བ།

报血仇。(102/2)

(107) འབྲིག་གདེངས། འབྲིག་གནས།

土地龙神。地祇之名。(102/5)

(108) ཐུལ་ཐུལ་(ཐུལ་ཐུལ)། ཐུས་བ།

逃散。(102/5)